

14.03.2025

Dnro 2419/03.04.04.10/2024

Asia

Kunnallisasiaa koskeva valitus

Valittaja**Päätös, josta valitetaan**

Jyväskylän kaupunginvaltuuston päätös 30.9.2024 § 58

Kaupunginvaltuusto on päättänyt

- 1) hyväksyä päivitettyt pääperiaatteet Hippoksen yhtiörakenteista, kustannusarviosta, aikataulusta ja vaikutuksista kaupungin talouteen päätöksen liitteiden mukaisesti sekä sen, että Hippos-hankekokonaisuuden edellytyksenä on, että sen kaikkien kokonaisuuksien käynnistämiseksi on valmiudet
- 2) hyväksyä päivitettyt Hippoksen sopimusten pääperiaatteet liitteen mukaisesti sekä valtuuttaa kaupunginhallituksen hyväksymään lopulliset sopimukset pääperiaatteiden mukaisesti
- 3) kohdentaa Hippos-hankkeeseen osoitetun kaupungin investoinnin Jyväskylän Hippoksen Kiinteistöhallinto Oy:lle, kun kyseinen yhtiö on siirtynyt kaupungin omistukseen
- 4) todeta, että hankkeeseen ei sisälly kiellettyä valtiontukea
- 5) hyväksyä liitteen mukaisen sitoumuskirjeen SEB Leasing Oy:lle ja valtuuttaa kaupunginjohtajan tekemään sitoumuskirjeeseen teknisluontoisia täydennyksiä ja korjauksia sekä allekirjoittamaan sen kaupungin puolesta Hippos-hankkeen käynnistyessä.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

on vaatinut, että kaupunginvaltuuston päätös kumotaan ja päätöksen täytäntöönpano kielletään. Lisäksi hän on vaatinut, että SEB Leasing Oy:lle annettu sitoumus ja rahoitussopimus sekä muut talouden ja riskien arviointiin liittyvät asiakirjat saatetaan julkisiksi.

Kaupunki sitoutuu 150 miljoonan euron leasingvastuisiin ilman, että päätöksentekijöille on annettu yksityiskohtaisia taloustietoja. SEB Leasing Oy:lle annetussa sitoumuksessa on tosiasiaa kyse takauksesta, sillä se voi olla kaupungille huomattavasti takausta sitovampi ja kaupunkikonserni on rahoitussopimuksessa velallisenä. Sitoumus on merkitty salassa pidettäväksi, ja valtuutettujen ja kaupunkilaisten nähtävillä on ollut vain tiivistelmä sitoumuksista. Leasingrahoituksen korosta tai korkosuojauksen kustannuksista ei ole tietoa. Nämä tiedot tarvittaisiin, jotta hankkeen vaikutuksia kaupungin käyttötalouteen voitaisiin arvioida. Myöskään SEB Leasing Oy:stä ei ole esitetty tarvittavia tietoja, joten muun muassa esteellisyyksiä ei voida arvioida. Rahoitusta ole kilpailutettu.

Hippos-hanketta koskevista yhtiöjärjestelyistä ei ole riittävästi tietoa. Valituksenalaista päätöstä ei ole voitu tehdä ilman yhtiöiden osakas- ja yhtiösopimuksia sekä keskinäisiä sopimuksia koskevia tietoja. Yhtiöjärjestelyillä on merkittävä rooli kokonaisrahavirroissa Hippoksen alueella, ja esteellisyyksien arvioimiseksi tarvittaisiin tietoa yhtiöiden osakkaista ja muista edunsaajista. Mainittujen asiakirjojen salaaminen päätöksentekijöiltä on lainvastaista. Yhtiöjärjestelyyn kuuluu useita kommandiitti-yhtiöitä, joiden käyttöön liittyviä riskejä ei ole arvioitu.

Hippos-hanke on kokonaisuutena 211 miljoonan euron investointi, joka voidaan katsoa lähes kokonaan julkiseksi hankinnaksi. Valtuuston päätös on tehty ilman riittävää selvitystä päätöksen taloudellisista vaikutuksista ja riskeistä. Aineiston perusteella on mahdotonta luoda käsitystä hankkeen taloudesta sekä todellisista osapuolista ja niiden intresseistä. Päätöksentekijöiden käytettävissä olisi pitänyt olla muun muassa yksityiskohtaiset kassavirtalaskelmat, hankkeen riskinjakomalli, rahoituksen ehdot sitoumuksineen ja vakuuksineen sekä rahoituksen riskianalyysi. Taloudellista arviointia vaikeuttaa, että päätöksenteon pohjana ei ole ollut rakennuslupa-asiakirjoja tai rakennuspiirustuksia. Rahoitusasiakirjojen ja yhtiöiden osakas- ja yhtiösopimusten julkaisematta jättäminen loukkaa hankintadirektiiviä ja hankintalakia. Kyse voi olla kansallisen kynnysarvon ylittävästä hankintapäätöksestä eikä hankintapäätöstä ole julkistettu. Päätöksentekotapa loukkaa kuntalakia, kun kaupunkilaisille ei anneta tietoa ja mahdollisuutta vaikuttaa päätöksentekoon eikä valtuutetuille anneta riittäviä tietoja päätöksentekoa varten.

Osaamiskeskuksen vuokralaisina ovat kaupungin liikuntatoimi, kaupungilta lisäavustuksen saanut Huippu-urheilun instituutti KIHU sekä kaupunkikonserniin kuuluva Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy. Päätöksessä tai sen liitteissä ei ole annettu mitään tietoja Osaamiskeskukseen sitoutettujen kaupunkiin sidoksissa olevien julkisyhteisöjen osalta. Epäselvää on, millaisia

sopimuksia kaupungilla on Osaamiskeskuksen yksityisten sijoittajien ja näiden yhtiöiden kanssa. Osaamiskeskuksen rahoitus hankitaan merkittävin osin kaupunkiin sidoksissa olevien tahojen vuokrasopimussitoumuksin, joten tätä voidaan pitää julkisena hankintana. Puuttuvien asiakirjojen ja tietojen vuoksi ei voi tehdä arviota siitä, miten suuri osuus Osaamiskeskukselta todellisuudessa rahoitetaan epäsuorasti julkisin varoin. Kaupunki on sidottu Osaamiskeskuksen toteuttavaan yksityiseen toimijaan koko Hippos-kokonaisuuden elinkaaren ajan, ja tämä riski olisi pitänyt arvioida.

Valtuuston päätöksen esittelytekstissä on todettu, että päätöksen jälkeen kaupunki ostaa Jyväskylän Hippoksen Kiinteistöhallinnointi Oy:n ja sen mukana kaupunkikonsernin omistukseen siirtyvät myös Hippoksen Operaattori Oy ja KOy Hippos-Parkki. Valtuutetuille ei ole esitetty mitään aineistoa kyseisistä yhtiöistä. Jotta asiasta voitaisiin päättää, olisi oltava selvyyttä siitä, mistä maksetaan, kuinka kauppahinta on määritetty sekä kenelle rahat lopulta menevät. Valtuuston päätöksen liiteasiakirjassa on mainittu, että kaupunki saa tuloja tontin myynnistä. Tonttia ei ole yksilöity eikä hinta-arviolle ole esitetty perusteluita.

Valtuutetut eivät ole voineet käytettävissä olevilla tiedoilla tehdä näin merkittäviä periaatepäätöksiä 211 miljoonan euron hankkeesta. Hanketta valmistelevat kaupungin viranhaltijat ovat merkinneet asiakirjat salaisiksi ja siten kieltäytyneet antamasta rahoitussopimusta tai vastaavaa edes päätöksen tehneille valtuutetuille. Hippos-hankkeesta olisi saatava puolueeton arviolausunto. Hankkeesta ei ole tarkkaa talouslaskelmaa eivätkä sopimuksessa mukana olevat tahot käy ilmi. Yhtiörakenne on kaupungin kannalta järjetön, ja sen todellinen tarkoitusperä jää epäselväksi. Valtuutetut eivät ole voineet ymmärtää, mistä on päätetty, eikä heille ole annettu tarvittavia tietoja ja asiakirjoja. Päätöksen esittelytekstit ja liitteet ovat sekavia. Valituksenalainen päätös lisää kaupungin veronmaksajien taakkaa, karsii kaupunkilaisten peruspalveluja ja heikentää hyvinvointia.

Lausunnot ja selitykset

Kaupunginhallitus on antamassaan lausunnossa vaatinut, että valitus jätetään osin tutkimatta ja muilta osin hylätään. Lisäksi kaupunki on vaatinut, että velvoitetaan korvaamaan kaupungin oikeudenkäyntikulut laillisine viivästyskorkeineen.

Lausunnossa on muun ohella todettu, että Hippos-hanke on Jyväskylän keskeisimmän ja suurimman liikuntapaikan uudistamishanke. Liikuntapaikkojen lisäksi alueelle sijoittuu korkeakoulujen opetus- ja tutkimustiloja sekä kaupallisia tiloja. Kaupunginvaltuusto on 28.5.2018 (§ 39) päättänyt Hippos-hankkeen käynnistämisestä ja pääperiaatteista, minkä jälkeen on tehty useita muita hanketta koskevia päätöksiä. Hallinto-oikeus voi tutkia valituksen vain siltä osin kuin se koskee muutoksenhaun kohteena olevalla päätöksellä ratkaistuja asioita. Hippos-hanke perustuu hankintalain mukaiseen avoimeen kilpailutukseen, jota koskevat päätökset ovat lainvoimaisia. Hallinto-oikeudella ei ole toimivaltaa tutkia valitusta siltä osin kuin siinä on

vedottu hankintadirektiivin tai hankintalain vastaisuuteen. Asiakirjojen julkisuutta koskeva asia on ratkaistava viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyssä järjestyksessä.

Valituksenalaisella päätöksellä kaupunginvaltuusto on tehnyt aiempien lainvoimaisten päätösten mukaisiin pääperiaatteisiin rahoitus- ja omistusmallin muutoksista johtuvia tarkennuksia. Selvitetystä eri rahoitusmalleista rahoitusleasing on osoittautunut toteutuskelpoiseksi ja kokonaistaloudellisesti edullisimmaksi. Sillä on tarkoitus rahoittaa kaupungin toteuttamana liikuntatilat eli Liikuntakeskus ja Jääurheilukeskus. Myös pysäköinnin toteuttavan Kiinteistö Oy Jyväskylän Hippos-Parkin on tarkoitus tulla kaupungin omistukseen. Hippoksen Yhteissijoitus Ky:n on tarkoitus toteuttaa Osaamiskeskus.

Kaupungin ja Hippoksen Yhteissijoitus Ky:n mukanaolo Hippos-hankkeessa ja sen yhtiöissä perustuu lainvoimaisiin päätöksiin. Hippos-hankkeen siirtyessä kehitysvaiheesta toteutus- ja rakentamisvaiheeseen on katsottu tarpeelliseksi muuttaa yhtiörakenteita. Jyväskylän Hippos Ky:n rooli muuttuu hankekehittäjästä rakennuttajaksi, ja rakentamisen jälkeen sen on tarkoitus irtaantua toimintaan liittyvistä tehtävistä ja omistuksista. Näitä tehtäviä varten Jyväskylän Hippos Ky on perustanut Jyväskylän Hippoksen Kiinteistöhallinto Oy:n, jolle on tarkoitus siirtää liikuntavuorosopimuksen hallinnon, pysäköinnin ja rakennuksiin liittyvät operoinnin tehtävät. Kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen kaupunki ostaa Jyväskylän Hippoksen Kiinteistöhallinto Oy:n. Samassa yhteydessä Jyväskylän Hippos Ky myy Kiinteistö Oy Jyväskylän Osaamiskeskuksen Hippoksen Yhteissijoitus Ky:lle. Hippos-hankkeen omistusmallin muutoksen myötä yhtiörakenne selkeytyy suhteessa aiempaan rakenteeseen. Se, että kaupunki investoi hankkeeseen 23 miljoonaa euroa, perustuu lainvoimaisiin päätöksiin. Valituksenalaisella päätöksellä ei ole päätetty yhtiöiden ostamisesta, vaan valtuusto on päättänyt hyväksyä pääperiaatteet yhtiörakenteista. Valtuusto ei ole päättänyt myöskään yhtiö- ja osakassopimusten yksityiskohtaisesta sisällöstä. Toimivalta yhtiön osakkeiden ostamiseen sekä osakas- ja yhtiösopimusten hyväksymiseen on kaupunginhallituksella.

Valituksenalaista päätöstä on edeltänyt laaja ja huolellinen valmistelu. Hankkeen ja yhtiörakenteen periaatteiden tarkentamisen pohjaksi on laadittu vaikutusarviointia kaupungin investointi- ja käyttötalouteen sekä vertailtu erilaisia toteutusmalleja. Hankkeesta on myös laadittu jatkuvaa riskiarviota, jota on päivitetty säännöllisesti, ja tiivis kuvaus riskeistä on esitetty valituksenalaisen päätöksen esittelytekstissä. SEB Leasing Oy:lle annettu sitoumus on merkitty yleisöltä salassa pidettäväksi. Kyseinen asiakirja on kuitenkin ollut valtuutettujen nähtävillä luottamushenkilöportaalissa, ja kuntalaisten ja yleisen tiedonsaannin toteuttamiseksi päätöksen liitteenä on ollut julkinen yhteenvedo asiakirjasta. Rahoitussopimus tehdään hankkeen käynnistyttyä Jyväskylän Hippoksen Kiinteistöhallinto Oy:n ja SEB Leasing Oy:n välillä. Kaupunki ei ole vuokralainen tai takaaja. Rahoitusleasing tai sen ehdot eivät ole olleet valtuuston päätöksen kohteena. Rahoitusjärjestelystä on annettu valtuustolle päätöksenteon kannalta keskeiset tiedot. Päätöksen liitteenä olevassa kassavirtamallissa on kuvattu arvioidut leasing-vuokrat

3,95 prosentin kokonaiskorolla ja 50 prosentin jäännösarvolla laskettuna, ja näiden tietojen pohjalta valtuusto on voinut tehdä päätöksen. SEB Leasing Oy:lle annettu sitoumus ei merkitse kaupungin riskien kasvamista, kun otetaan huomioon aiempiin päätöksiin perustuvat kaupungin sitoumukset. Voimassa olevat osakkuus- ja yhtiösopimukset, joissa kaupunki on osapuolena löytyvät julkisilta osin kaupungin verkkosivuilta.

on antamassaan selityksessä vaatinut, että asiassa pyydetään ennakkoratkaisu Euroopan unionin tuomioistuimelta. Lisäksi on vaatinut, että kaupunki veloitetaan korvaamaan hänen oikeudenkäyntikulunsa laillisine viivästyskorkoineen.

Selityksessä on muun ohella todettu, että kaupunki ei ole noudattanut hankintadirektiiviä ja hallinto-oikeudella on velvollisuus tarkastella tapausta Euroopan unionin lainsäädännön näkökulmasta. Muun muassa kaupungin lupaamat miljoonat eurot yhtiöiden pääomaksi, käyttökorvaukset ja takaukset ovat määrältään niin suuria, että kyse on joka tapauksessa kielletystä valtiontuesta.

Hippos-hankkeen päätös tulee arvioida uudelleen perustuen tosiasiatietoihin sekä kaupunkilaisten ja yhteiskunnan etuihin. Valtuusto on ylittänyt harkintavaltansa, sillä hanke perustuu virheellisiin oletuksiin markkinaehtoisuudesta ja on osoitettu, että kaupungin omaan taseeseen tehtynä investointi olisi taloudellisesti parempi ratkaisu. Koska kaupunki ei ole esittänyt vaihtoehtolaskelmia, syntyy vaikutelma tiettyjen kaupallisten toimijoiden suosimisesta kuntalaisten edun sijaan. Ennen vuotta 2020 tehdyt päätökset eivät ole enää voimassa hankekokonaisuuden muuttumisen ja investorikonsortion hajoamisen vuoksi. Päätöksenteon lähtökohdat ovat siten virheellisiä. Valtuuston päätöksessä yhtiöiden nimiä on esitetty epätasällisesti, mikä aiheuttaa epäselvyyttä.

Sitoumuskirje on kuntalain 129 §:n 1 momentin mukainen muu vakuus. Valtuuston päätöksessä ei ole mainintaa vastavakuuksista eikä mahdollisesta vakuutena käytettävän omaisuuden arvosta. Valtuuston päättämä sitoumus sisältää siten merkittävän taloudellisen riskin. Taloudellista riskiä lisää kaupungin sitoumus seuroille annettavasta vuosittaisesta liikuntavuorojen käyttötuesta.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja elinkeinojohtaja ovat esteellisenä osallistuneet asian käsittelyyn. Nykyisten suunnitelmien mukainen Hippos-hanke olisi tullut arvioida ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä.

Muita merkintöjä

Hallinto-oikeus on 17.12.2024 antamallaan välipäätöksellä numero 2598/2024 hylännyt täytäntöönpanon kieltämistä koskevan vaatimuksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus hylkää Euroopan unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisun pyytämistä koskevan vaatimuksen.

Hallinto-oikeus ei tutki asiakirjojen julkiseksi saattamista koskevaa vaatimusta, valitusta siltä osin kuin se koskee julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain vastaisuutta eikä selityksessä esitettyjä kiellettyä valtiontukea, esteellisyyttä, ympäristövaikutusten arviointia ja harkintavallan ylittämistä koskevia uusia valitusperusteita.

Hallinto-oikeus tutkii valituksen muilta osin ja hylkää sen.

Hallinto-oikeus hylkää _____ ja Jyväskylän kaupungin oikeudenkäyntikuluvaatimukset.

Perustelut

Ennakkoratkaisun pyytämistä koskeva vaatimus

_____ on vaatinut ennakkoratkaisun pyytämistä Euroopan unionin tuomioistuimelta julkiseen hankintaan liittyvistä seikoista. Kun valitus jää tutkimatta hankintalainsäädännön vastaisuutta koskevilta osin, asiassa ei ole tarpeen pyytää näistä seikoista ennakkoratkaisua unionin tuomioistuimelta.

Tutkimatta jättäminen

Asiakirjojen julkiseksi saattamista koskeva vaatimus

SEB Leasing Oy:lle annetun sitoumuksen ja muiden tarkoittamien asiakirjojen julkisuus tulee kaupungin toimivaltaisessa viranomaisessa erikseen arvioitavaksi ja päätettäväksi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädettyssä järjestyksessä siinä tapauksessa, että joku pyytää niitä kaupungilta. Hallinto-oikeus voi tutkia kunnallisen viranomaisen asiakirjan julkisuutta koskevan asian vain asiakirjapyyntöön annetusta viranomaisen päätöksestä tehdystä valituksesta. Kaupunginvaltuuston päätöksestä ilmenevä sitoumusasiakirjan salassapitoa koskeva kannanotto ei ole viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:ssä tarkoitettu asiakirjapyyntöön annettu päätös eikä muukaan kyseisen lain soveltamista koskeva valituskelpoinen ratkaisu.

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain vastaisuus

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 146 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tekemä ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan, voidaan saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Tällainen valitus voi koskea myös hankintayksikön väitettyä laiminlyöntiä kilpailuttaa hankinta edellä mainitun lain tai Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti. Kyseisen lain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä

oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain nojalla. Valituksen tutkiminen ei edellä todetun perusteella kuulu hallinto-oikeuden toimivaltaan siltä osin kuin siinä on vaadittu valtuuston päätöksen kumoamista perusteilla, jotka koskevat edellä mainitun lain ja sen taustalla olevan Euroopan unionin lainsäädännön vastaista menettelyä.

Selityksessä esitetyt uudet valitusperusteet

Kuntalain 135 §:n 3 momentin mukaan valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

on selityksessään katsonut kaupunginvaltuuston päätöksen olevan lainvastainen sillä perusteella, että järjestelyyn sisältyy kiellettyä valtioneuvoston asiantuntijavaltuutusta, asian käsittelyyn on osallistunut esteellisiä henkilöitä ja ympäristövaikutusten arviointi on laiminlyöty. on lisäksi selityksessään katsonut valtuuston ylittäneen harkintavaltansa muillakin kuin valituskirjelmässä mainitsemillaan perusteilla. Selitys on saapunut hallinto-oikeudelle valitusajan päättymisen jälkeen, joten siinä esitetyt valitusperusteet on jätettävä myöhästyneinä tutkimatta.

Pääasiasratkaisu

Sovellettavat säännökset

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Kuntalain 83 §:n 1 momentin mukaan luottamushenkilöllä on oikeus saada kunnan viranomaisilta tietoja, joita hän toimessaan pitää tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 6 ja 7 §:n mukaan eivät ole vielä julkisia, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Kuntalain 1 §:n 2 momentin mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Kuntalain 7 §:n 1 momentin mukaan kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät ja järjestää sille laissa erikseen säädetyt tehtävät.

Esitetty selvitys ja oikeudellinen arviointi

Kaupunginvaltuusto on päättänyt Hippos 2020 -hankkeen toteutustavasta sekä muun ohella yhtiörakenteen pääperiaatteista päättäessään hankkeen käynnistämisestä 28.5.2018 (§ 39). Kaupunginvaltuuston päätöksellä 23.11.2020 § 100 on muutettu kaupungin kommandiittiyhtiöön sijoitettavan oman pääoman määräksi 23 miljoonaa euroa. Konsernijaosto on 15.4.2019 (§ 12) päättänyt Jyväskylän Hippos Ky:n ja Jyväskylän Hippos GP Oy:n perustamisesta yhdessä Lehto Group Oyj:n kanssa sekä 9.11.2020 (§ 50) hyväksynyt yhtiö- ja osakassopimuksen muutokset, jotka ovat johtuneet

Sepos Oy:n liittymisestä Jyväskylän Hippos Ky:n äänettömäksi yhtiömieheksi ja Jyväskylän Hippos GP Oy:n osakkaaksi. Kaupunginhallitus on 7.12.2021 (§ 383) päättänyt osakas- ja yhtiösopimuksen muutoksista, jotka ovat johtuneet muun ohella Sepos Oy:n omistuksen muuttumisesta Hippoksen Yhteissijoitus Ky:n omistukseksi. Hallinto-oikeus ei voi tämän asian käsittelyn yhteydessä tutkia hankkeen toteuttamisen lainmukaisuutta siltä osin kuin siitä on päätetty edellä mainituilla lainvoimaisilla päätöksillä.

Kaupunginvaltuusto on valituksenalaisella päätöksellään päättänyt aiempiin periaatepäätöksiin tehtävistä tarkennuksista, jotka johtuvat hankkeen rahoitus- ja omistusmallin muutoksista. Päätöksen esittelytekstin mukaan omistusmallia on päätetty muuttaa siten, että kaupunki toteuttaa liikuntatilat eli Liikunta-keskuksen ja Jääurheilukeskuksen ja Hippoksen Yhteissijoitus Ky toteuttaa Osaamiskeskuksen. Liikuntatilat toteutetaan leasingrahoituksella, jolloin rakennusten omistajaksi tulee rahoittaja SEB Leasing Oy ja vuokralaiseksi Jyväskylän Hippoksen Kiinteistöhallinto Oy, jonka kaupunki ostaa Jyväskylän Hippos Ky:ltä. Jyväskylän Hippoksen Kiinteistöhallinto Oy:lle on tarkoitus siirtää liikuntavuorosopimuksen hallinnoinnin, pysäköinnin ja rakennuksiin liittyvät operoinnin tehtävät. Yhtiön mukana kaupunkikonsernin omistukseen siirtyvät myös Jyväskylän Hippoksen Operaattori Oy ja Kiinteistö Oy Jyväskylän Hippos-Parkki. Yhtiön ostamiseen käytetään hankkeeseen varattua 23 miljoonan euron investointimäärärahaa.

Kaupunginvaltuusto on päätöskohdassa 5 hyväksynyt SEB Leasing Oy:lle annettavan sitoumuksen. Sitoumuksen keskeiset ehdot ilmenevät pöytäkirjan liitteenä olevasta tiivistelmästä, jonka mukaan kaupunki sitoutuu säilyttämään 100 prosenttisen omistuksen Jyväskylän Hippoksen Kiinteistöhallinto Oy:ssä, säilyttämään liikuntavuorosopimuksen voimassa sekä maksamaan liikuntavuorosopimuksen mukaiset käyttömaksut mainitulle tytäryhtiölleen. Lisäksi kaupunki vahvistaa antavansa tytäryhtiölleen kaiken taloudellisen ja muun tuen mahdollistaakseen sen, että yhtiö voi täyttää rahoitusleasingjärjestelyn mukaiset velvoitteensa. Tiivistelmässä todetaan edelleen, että kyseinen vahvistus ei kuitenkaan ole takaussitumus. Hallinto-oikeudella on asiaa ratkaistaessa ollut käytettävissään salassa pidettäväksi merkitty sitomusasiakirja, jonka sisältö vastaa edellä selostetussa tiivistelmässä esitettyä. Kaupunki ei ole siinä sitoutunut vastaamaan rahoitusyhtiölle tytäryhtiönsä velasta. Valtuuston päätöksessä tarkoitettun sitoumuksen antamisessa ei ole kysymys takauksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta tai muusta sitoumuksesta, eikä kuntalain 129 § tule siten asiassa sovellettavaksi. Leasingsopimus solmitaan Jyväskylän Hippoksen Kiinteistöhallinto Oy:n ja rahoitusyhtiön välillä, eikä kaupunki ole sopimuksen osapuolena.

Kaupunginvaltuuston päätöksen esittelytekstissä on selostettu päätöksenteon kohteena olleita muutoksia yhtiöjärjestelyissä sekä leasingrahoitusta. Kaupunginhallituksen lausunnon mukaan valtuutetuilla on ollut ennen päätöksentekoa nähtävillä SEB Leasing Oy:lle annettu sitoumus myös siltä osin kuin kaupunki on katsonut sen sisältävän salassa pidettäviä tietoja. Pöytäkirjan liitteenä olevassa kassavirtamallissa on esitetty arvio leasingvuokrasta. Päätöksen esittelytekstissä on kuvattu myös päätöksentekoon

liittyviä keskeisiä riskejä. Kaupunginhallituksen lausunnon mukaan asiaa on esitelty kaupunginvaltuuston seminaarissa 26.8.2024 ja ennen valtuuston kokousta valtuutetuille on varattu tilaisuus esittää kysymyksiä, joihin on vastattu kirjallisesti. Lisäksi valtuutetut ovat voineet valtuuston kokouksessa käyttää kyselyoikeuttaan. Arvioitaessa asian selvittämisen riittävyttä on otettava huomioon, että valituksenalaisella päätöksellä ei ole päätetty kaupungin omistuksista Jyväskylän Hippos Ky:ssä ja Jyväskylän Hippos GP Oy:ssä tai mainittujen yhtiöiden omistusjärjestelyjen hyväksymisestä muutoinkaan, vaan näistä seikoista oli jo aiemmin päätetty lainvoiman saaneilla päätöksillä. Valituksenalaisella päätöksellä ei ole päätetty myöskään valituksessa mainitun tontin myymisestä.

Kaupunginhallitus on valmistellut asian valtuuston päätettäväksi kuntalain 39 §:n 2 kohdassa ja 93 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Kaupunginvaltuuston toimivaltaan kuuluu arvioida, pitääkö se asiassa suoritettua valmistelua sisällöllisesti riittävänä vai palauttaako se asian uudelleen valmisteltavaksi. Valtuusto on käsitellyt asian kaupunginhallituksen valmistelun pohjalta tarkempia talouslaskelmia tai muitakaan lisäselvityksiä vaatimatta. Valtuusto on näin ollen pitänyt asiassa suoritettua valmistelua ja valmisteluaineistosta ilmeneviä tietoja riittävinä asian ratkaisemiseksi. Asiassa ei ole esitetty selvitystä, joka osoittaisi valmistelun sillä tavoin puutteelliseksi tai harhaanjohtavaksi, ettei kaupunginvaltuustolla olisi ollut edellytyksiä arvioida kaupunginhallituksen esityksen sisältöä ja merkitystä. Kaupunginhallituksen lausunnon mukaan luottamushenkilöt eivät ole tehneet asiakirjapyyntöjä. Asiassa ei ole muutoinkaan ilmennyt, että luottamushenkilöt eivät olisi saaneet tietoja tai asiakirjoja, joita ovat pitäneet tarpeellisina, jotta asia on voitu ratkaista.

Kunnan harkinnassa on, miten ja missä laajuudessa kuntalain 22 §:ssä tarkoitettuja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia varataan ja kuntalain 29 §:ssä tarkoitettua tiedottamista toteutetaan. Lainkohdat asettavat kunnalle yleisen velvollisuuden tiedottaa kunnan asioista ja huolehtia, että kunnan asukkailla on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Ne eivät kuitenkaan aseta sellaista yksittäisen asian käsittelyä koskevaa menettelyvaatimusta, jonka laiminlyöminen voisi johtaa asiassa tehdyn päätöksen kumoamiseen.

Kaupunginvaltuuston päätös koskee kaupungin keskeisen liikuntapaikan uudistamishanketta koskeviin lainvoimaisiin periaatepäätöksiin tehtäviä tarkennuksia, joita on selostettu tarkemmin edellä. Valtuuston päätöksellään hyväksymien muutosten toteuttamiseen liittyy kaupunginhallituksen päätösehdotuksen perusteluissa mainittuja taloudellisia riskejä. Jyväskylän kaupungin koko ja kantokyky huomioon ottaen riskit eivät kuitenkaan ole suuruudeltaan sellaisia, ettei kaupunki olisi itsehallintonsa nojalla voinut harkita niiden ottamista edistääkseen tärkeinä pitämiään tavoitteita, jotka liittyvät kaupungin liikuntalain 5 §:n 1 momentin mukaisiin tehtäviin. Hankkeen yhtiömallin muutoksia on kaupunginhallituksen päätösehdotuksen perusteluissa perusteltu rahoitukseen liittyvillä syillä ja hankkeen etenemisellä kehitysvaiheesta toteutus- ja rakentamisvaiheeseen. Kaupunginhallitus on lausunnossaan huomauttanut valtuuston hyväksymän omistusmallin

muutoksen selkeyttävän yhtiörakennetta aiempaan verrattuna. Valittuun omistusmalliin on siten päädytty, koska se on katsottu kaupungin kannalta tarkoituksenmukaisimmaksi tavaksi toteuttaa hanke. Asiassa ei ole ilmennyt aihetta olettaa valtuuston päättäneen hankkeen omistus- ja rahoitusmallin muutoksista muista kuin edellä esitetyistä syistä. Kaupunginvaltuuston päätöksen ei edellä lausuttuun nähden voida katsoa menevän valituksessa esitetyillä perusteilla kaupungin toimialan ulkopuolelle. Kunnallisvalitusta ei voi tehdä tarkoituksenmukaisuusperusteella.

Kaupunginvaltuusto on tehnyt päätöksensä harkintavaltansa rajoissa. Kaupunginvaltuuston päätös ei ole valituksessa esitetyillä perusteilla virheellisessä järjestyksessä syntynyt tai muutoinkaan lainvastainen.

Oikeudenkäyntikulut

valitus on osin jätetty tutkimatta ja osin hylätty, joten hänelle ei tule korvausta oikeudenkäyntikuluistaan.

ei ole katsottava esittäneen ilmeisen perusteetonta vaatimusta, joten Jyväskylän kaupungille ei määrätä korvattavaksi oikeudenkäyntikuluja.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 135 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 81 § 2 momentti ja 95 §
Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 33 § 2 momentti

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijäjäsen Liisamaija Kangas

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Anneli Aura, Jussi-Pekka Lajunen ja Liisamaija Kangas.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös

sähköinen asiointipalvelu / tavallinen tiedoksianto

Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa, laskutetaan myöhemmin
(Tuomioistuinmaksulaki 2 § ja oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta)

Oikeudenkäyntimaksun määräämiseen saa vaatia oikaisua alla ilmenevällä tavalla.

Jäljennös maksutta

Jyväskylän kaupunginhallitus, jonka on kuntalain 142 §:n mukaisesti ilmoitettava päätöksestä sähköpostitse

Ohje oikeudenkäyntimaksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiselle

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä päätöksen esittelijältä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla <https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valitusaika luetaan siitä, kun ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan tai kuntayhtymän yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:	https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00 – 16.15